

รูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงในการจัดเรียนรู้พลศึกษา สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก*

An authentic assessment model in physical education learning management in a small-sized school

ปณรสี เอี่ยมสอาด (Panrasee leamsaard)**

สุปราณีวี ขวัญบุญจันทร์ (Supranee Kwanboonchan)***

อนันต์ มลารัตน์ (Anan Malarat)****

วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (Wasana Kunaapisit)*****

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้รูปแบบ คือ ครูผู้สอนพลศึกษา 2 คนนักเรียน 19 คน และผู้ปกครองของนักเรียน 19 คน รวมทั้งสิ้น 40 คน ซึ่งผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กที่เหมาะสม ควรประกอบด้วย 1) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการประเมินผล คือ ครูผู้สอน นักเรียน เพื่อนนักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน 2) กระบวนการประเมินผล ที่จะต้องมุ่งประเมินผลผู้เรียน 5 ด้านคือ ความรู้ เจตคติ ทักษะ สมรรถภาพทางกาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และ 3) คุณภาพของผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนต้องได้รับการประเมินตามตัวชี้วัดระดับชั้นของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และต้อง

* เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขุภักดิ์บัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

To fulfill the requirement for the Doctor of Education Program in Health Education and Physical Education at Srinakharinwirot University

** นิสิตปริญญาการศึกษาดุขุภักดิ์บัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อีเมล: o_sat1@hotmail.com เบอร์มือถือ: 085-5595019

A Students of Doctor of Education Program in Health Education and Physical Education at Srinakharinwirot University. E-mail: o_sat1@hotmail.com Mobile: 085-5595019

*** อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สุปราณี ขวัญบุญจันทร์ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Advisor: Assoc. Prof. Dr.Supranee Kwanboonchan, Ed.D. , Ph.D. in Health Education and Physical Education, Srinakharinwirot University

**** อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.อนันต์ มลารัตน์ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Advisor: Lecturer Dr.Anan Malarat, Ph.D. in Health Education and Physical Education, Srinakharinwirot University

***** อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Advisor: Assoc. Prof. Dr. Wasana Kuna-apisit, Ed.D. in Health Education and Physical Education, Srinakharinwirot University

มีผลการประเมินผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อนำรูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ พบว่า สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างเหมาะสม

Abstract

This research aimed to develop an authentic assessment model for physical education learning management among Grade Three students in small-sized schools. The participants of the experiment consisted of two physical education teachers, nineteen students, and nineteen parents, a total of forty participants. The findings of this research revealed the following: This study indicated that an authentic assessment model for physical education learning management in a small-sized schools should consist of the following aspects: 1) the involvement of all stakeholders, including teachers, students, peers and parents; 2) the assessment procedure should consist of a variety of aspects: affective, desired characteristics, knowledge, physical fitness and skills; and 3) the students should be assessed in accordance with the Basic Education Core Curriculum B.E. 2551, which has an established criteria. After the implementation of the Authentic Assessment Model in Physical Education Learning Management in a small-sized school, it found that this model was suitable.

บทนำ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาพฤติกรรมด้านความรู้ เจตคติ คุณธรรม ค่านิยม และการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพควบคู่ไปด้วยกัน โดยในการจัดการเรียนรู้พลศึกษานั้น มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการ ใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกมและกีฬา เป็นเครื่องมือในการพัฒนาโดยรวมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา รวมทั้งสมรรถภาพเพื่อสุขภาพและกีฬา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพตลอดจนวิถีชีวิตที่มีสุขภาพดี เกิดการพัฒนาที่เป็นองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (Holistic) (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 1-3) ได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาไว้ 5 สาระ คือ 1) สาระที่ 1: การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์ มี 1 มาตรฐาน คือ พ 1.1: เข้าใจธรรมชาติของการเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์ 2) สาระที่ 2: ชีวิตและครอบครัว มี 1 มาตรฐาน คือ พ 2.1: เข้าใจและเห็นคุณค่าของชีวิต ครอบครัว เพศศึกษาและมีทักษะในการดำเนินชีวิต 3) สาระที่ 3: การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทยและกีฬาสากล มี 2 มาตรฐาน คือ พ 3.1: เข้าใจ มีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา และ พ 3.2: รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขันและชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา 4) สาระที่ 4: การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพ และการป้องกันโรค มี 1 มาตรฐาน คือ พ 4.1: เห็นคุณค่า และมีทักษะในการสร้างเสริมสุขภาพ การดำรงสุขภาพ การป้องกันโรคและการสร้างเสริม

สมรรถภาพเพื่อสุขภาพ 5) สารที่ 5: ความปลอดภัยในชีวิต มี 1 มาตรฐาน คือ พ 5.1: ป้องกันและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ อุบัติเหตุการใช้ยาเสพติดและความรุนแรง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 13-14) ซึ่งในแต่ละมาตรฐานได้กำหนดตัวชี้วัดไว้ ที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ รวมทั้งคุณลักษณะของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น ที่สะท้อนถึงมาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดเนื้อหา และจัดทำหน่วยการเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอน และเป็นเกณฑ์สำคัญสำหรับการวัดประเมินผลเพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน โดยหลักสูตรกำหนดตัวชี้วัดไว้เป็นตัวชี้วัดชั้นปี ในระดับชั้น (ประถมศึกษาปีที่ 1 - มัธยมศึกษาปีที่ 3) ส่วนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6) กำหนดตัวชี้วัดไว้เป็นตัวชี้วัดช่วงชั้น (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 9) ดังนั้นครูผู้สอนจะต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้และการประเมิน เพื่อประเมินผู้เรียนในด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ ทักษะการคิดที่กำหนดอยู่ในตัวชี้วัดในหลักสูตร ซึ่งจะนำไปสู่การสรุปผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 33) โดยกระบวนการประเมินผลการเรียนนั้นจะต้องประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง (Authentic Assessment) (ชนาธิป พรกุล. 2544: 42-43) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง โดยการประเมินผลตามสภาพจริงจะต้องเป็นการประเมินเชิงบวกเพื่อค้นหาความสามารถ จุดเด่นและความก้าวหน้าของผู้เรียน รวมทั้งให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนในจุดที่ต้องการพัฒนาให้สูงขึ้น เติบโตตามศักยภาพ เน้นการประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน (Formative Evaluation) รวมทั้งสามารถใช้ในการประเมินผลรวม (Summative Evaluation) ในสถานการณ์การเรียนการสอนที่ใกล้เคียงชีวิตจริง เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง นักเรียนได้ปฏิบัติจริง โดยนักเรียนเป็นผู้สร้างงาน และสร้างความรู้ โดยครูเป็นผู้ชี้แนะให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองอย่างเต็มความสามารถ (กรมวิชาการ. 2539: 1-2)

จากผลการการศึกษาสภาพปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็กโดยวิธีการสังเกตและสัมภาษณ์ครูผู้สอนพลศึกษา ผู้วิจัยพบว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาด้านการประเมินผล สอดคล้องกับการประเมินความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนรู้และความต้องการในการพัฒนาของครูของ จิรนนท์ นุ่นชูคันธ์ (2559: 93-94) ที่พบว่าครูมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาด้านการจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลที่ประเมินจากการปฏิบัติจริงทั้งกระบวนการและผลงานของผู้เรียน ในการประเมินผลการเรียนรู้โรงเรียนขนาดเล็กจะทำการประเมินผล 2 ด้าน คือ ด้านความรู้ และด้านทักษะ ซึ่งไม่ครอบคลุมจุดมุ่งหมายของการประเมินผลทางพลศึกษาที่มี 5 ด้าน และไม่มีรูปแบบหรือกระบวนการในการประเมินที่ชัดเจน ผู้ที่มีบทบาทในการประเมิน คือ ครูและทำการประเมินเพียงผู้เดียว ขาดการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ตัวนักเรียนเอง เพื่อนนักเรียน หรือผู้ปกครองนักเรียน สำหรับกระบวนการประเมินนั้น พบว่า ครูจะใช้เครื่องมือ คือ แบบทดสอบวัดความรู้ทางพลศึกษาในการประเมินความรู้ ในขณะที่การประเมินทักษะนั้น ครูจะใช้วิธีการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียนและให้คะแนนเลย ไม่มีแบบประเมินทักษะที่ชัดเจน ขาดการวิเคราะห์ทักษะที่จำเป็น ส่งผลให้กระบวนการประเมินทางพลศึกษาที่ปรากฏจึงไม่ครบทั้ง 5 ด้าน และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลยังไม่ชัดเจนและมีคุณภาพเพียงพอ และจากการศึกษาข้อมูลและการสัมภาษณ์ครูผู้สอนพลศึกษาในระดับประถมศึกษา พบว่า ครูผู้สอนพลศึกษาในระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาอื่น แต่ต้องรับผิดชอบสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กจึงขาดความรู้ หรืออาจมีความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาไม่ตรงตามหลักการสอนและการประเมินผลทางพลศึกษา ส่งผลให้การประเมินผล

ผู้เรียนไม่ครอบคลุมทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ศิริพร อาจปึกษา (2558: 1260-1262) ที่พบว่า ปัญหาและอุปสรรคของการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู พบว่าครูขาดความรู้และความชำนาญในการปฏิบัติหน้าที่ ขาดทักษะ ขาดประสบการณ์ในการสอน

จากสภาพการณดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้พลศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนในระดับประถมศึกษา โดยเฉพาะครูที่ไม่ได้จบทางสาขาวิชาพลศึกษาโดยตรงสามารถนำไปใช้ได้ถูกต้องตามหลักการสอนวิชาพลศึกษาและสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและประเมินผลผู้เรียนได้ตรงตามตัวชี้วัดในมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับพลศึกษา และยังช่วยประหยัดเวลาให้ครูแต่ละคนที่ต้องรับผิดชอบสอน 1 คนต่อหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้และหลายระดับชั้นเพราะครูมีจำนวนน้อย และมีไม่ครบกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียนขนาดเล็ก และยังเป็นตัวอย่างสำหรับการประเมินผลพลศึกษาในระดับชั้นอื่นๆ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อพัฒนารูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา (Development Research) ร่วมกับการวิจัยเชิงประเมิน (Evaluation Research) โดยประยุกต์ทฤษฎีเชิงระบบ (System Theory) มาเป็นกรอบในการสร้างและการประเมินผลรูปแบบ (สุรีย์ แก้วเศษ. 2553; อ้างอิงจาก นิวัตร นาคะเวช. 2540: 1-20) ส่วนเครื่องมือการประเมินผลที่ใช้ในรูปแบบฯ นั้น ผู้วิจัยพัฒนาตามขอบข่ายการประเมินผลการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาของวาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2552: 394) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การประเมินผลตามสภาพจริง และการประเมินผลทางพลศึกษา

2. สังเคราะห์ผลสรุปข้อมูลสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของการประเมินผลตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้พลศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก

ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา โดยดำเนินการ

1. กำหนดผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการประเมินผล ประกอบด้วย ครู จำนวน 2 คน นักเรียน จำนวน 19 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 19 คน รวมทั้งสิ้น 40 คน

2. กระบวนการประเมินผล โดย

- 2.1 วิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องทางพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2.2 กำหนดจุดมุ่งหมายของการประเมินผลทางพลศึกษา 5 ด้าน และสัดส่วนคะแนน คือ ด้านความรู้ ด้านเจตคติ ด้านทักษะกีฬา ด้านสมรรถภาพทางกาย และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์

3. สร้างเครื่องมือและเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผล 5 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านเจตคติ ด้านทักษะด้านสมรรถภาพทางกาย และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

4. ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

5. จัดทำคู่มือการใช้รูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบคุณภาพรูปแบบฯ คู่มือการใช้ฯ และเครื่องมือประเมินผลตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา ในขั้นตอนนี้ดำเนินการใน 2 ส่วน คือ

1. ตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบฯ คู่มือการใช้รูปแบบฯ และเกณฑ์การประเมินผลตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

2. ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือประเมินผลตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน

3. ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขรูปแบบฯ ตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ

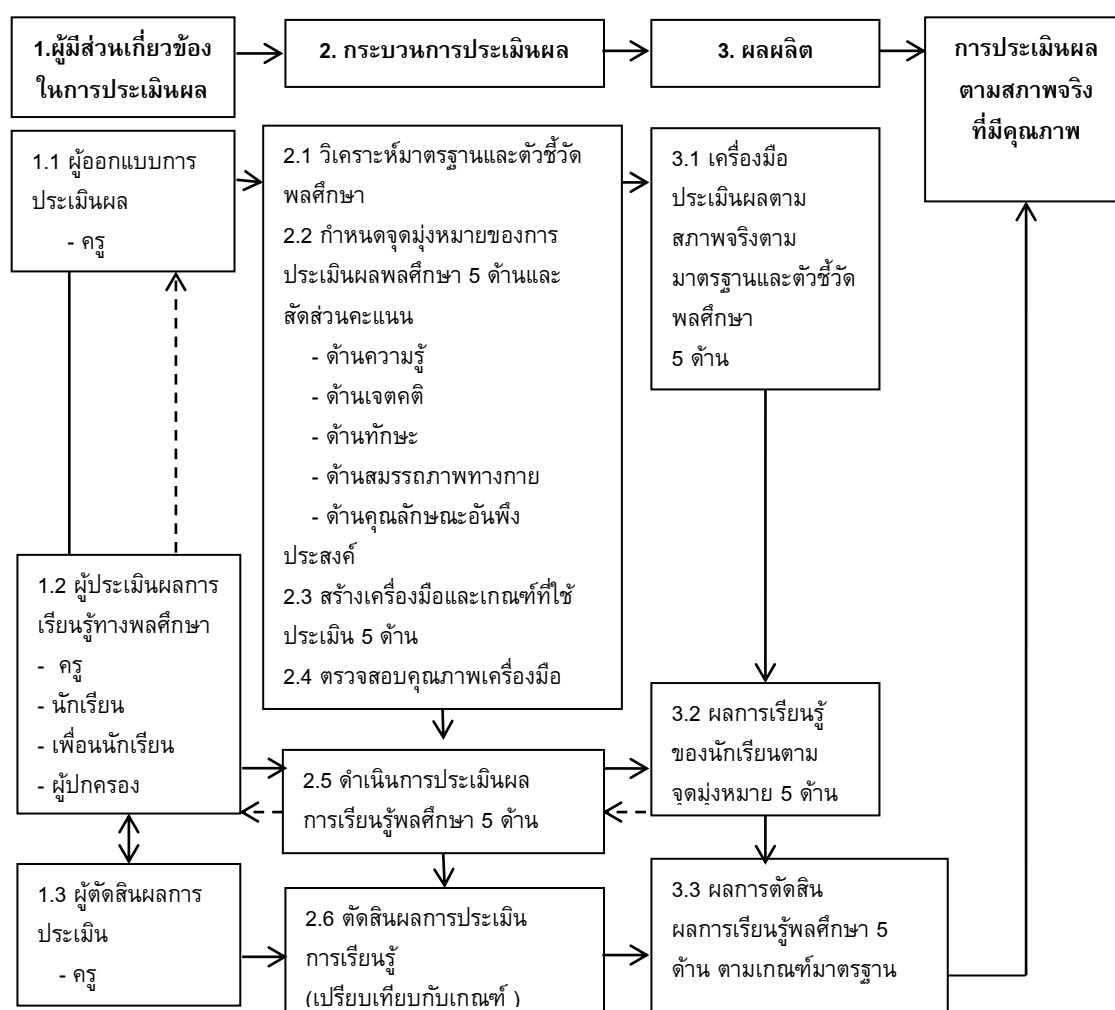
4. ทดลองใช้ (Try Out) เครื่องมือประเมินผลฯ กับครู นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กและดำเนินการหาคุณภาพของเครื่องมือ ประกอบด้วย ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) และค่าความยากง่าย (Difficulty) (ในส่วนของค่าความยากง่ายหาเฉพาะแบบทดสอบความรู้)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีรายละเอียดดังนี้

1. รูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กควรเป็นดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 รูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก

จากภาพประกอบ 1 สามารถแจกแจงรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้

1. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการประเมินผล ควรประกอบด้วย

1.1 ผู้ออกแบบการประเมินผล คือ ครู ซึ่งครูจะมีบทบาทและหน้าที่ออกแบบเครื่องมือและเกณฑ์ในการประเมินผลทางพลศึกษา 5 ด้าน ตลอดจนวิธีการทดสอบ และการให้สัดส่วนคะแนน

1.2 ผู้ประเมินผลการเรียนรู้ทางพลศึกษา คือ ครูผู้สอน นักเรียน เพื่อนนักเรียน และผู้ปกครอง ของนักเรียน ซึ่งในแต่ละกลุ่มจะมีบทบาทและหน้าที่ในการประเมินผลการเรียนรู้แต่ละด้าน ดังนี้

ครูผู้สอนพลศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา ในโรงเรียนขนาดเล็ก มีหน้าที่ประเมินความรู้ เจตคติ ทักษะ สมรรถภาพทางกาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

นักเรียน มีหน้าที่ประเมินเจตคติ ทักษะ สมรรถภาพทางกาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของตนเอง

เพื่อนนักเรียน มีหน้าที่ประเมินทักษะ สมรรถภาพทางกาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเพื่อนนักเรียน

ผู้ปกครอง มีหน้าที่ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในความรับผิดชอบของตนเอง

1.3 ผู้ตัดสินผลการประเมิน คือ ครู ซึ่งจะต้องทำหน้าที่ตัดสินผลการประเมินการเรียนรู้พลศึกษา 5 ด้าน ตามเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2. กระบวนการประเมินผล ประกอบด้วย 6 ขั้นตอนย่อย คือ

2.1 วิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดพลศึกษา ผู้ใช้รูปแบบจะต้องวิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้พลศึกษาของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยเปรียบเทียบตัวชี้วัดกับพฤติกรรมการเรียนรู้ทางพลศึกษาที่พึงประสงค์ทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความรู้ (Knowledge: K) เจตคติ (Attitude: A) ทักษะ (Performance: P) สมรรถภาพทางกาย (Physical Fitness: F) และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Characteristics: C)

2.2 กำหนดจุดมุ่งหมายของการประเมินผลพลศึกษา 5 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านเจตคติ ด้านทักษะ ด้านสมรรถภาพทางกาย และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสัดส่วนคะแนนในการประเมินผลทางพลศึกษา 5 ด้าน

2.3 สร้างเครื่องมือและเกณฑ์ที่ใช้ประเมินผล 5 ด้าน ประกอบด้วย

- ด้านความรู้ เครื่องมือ คือ แบบทดสอบความรู้ทางพลศึกษา และเกณฑ์การประเมิน
- ด้านเจตคติ เครื่องมือ คือ แบบวัดเจตคติต่อวิชาพลศึกษา และเกณฑ์การประเมิน
- ด้านทักษะ เครื่องมือ คือ แบบทดสอบทักษะทางพลศึกษา และเกณฑ์การประเมิน
- ด้านสมรรถภาพทางกาย เครื่องมือ คือ แบบทดสอบสมรรถภาพทางกาย และเกณฑ์การประเมิน
- ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เครื่องมือ คือ แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และเกณฑ์การประเมิน

2.4 ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ โดยควรมีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมืออย่างน้อย ในด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยอาจจะใช้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ เสนอแนะที่จำนวน 3 ท่าน โดยมีคุณสมบัติสำคัญ คือ ต้องมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือโททางพลศึกษา มีประสบการณ์ในการสอนพลศึกษาในโรงเรียนไม่ต่ำกว่า 10 ปี และต้องมีตำแหน่งวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ (คศ. 3) ขึ้นไป และนำเครื่องมือประเมินผลฯ ไปทดลองใช้ กับครูนักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ในโรงเรียนขนาดเล็ก ได้ผลดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือประเมินผลในรูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก

เครื่องมือ	ลักษณะของเครื่องมือ	จำนวนข้อ/รายการ	ค่าความเที่ยงตรง	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าความเชื่อมั่น
1. แบบทดสอบความรู้ทางพลศึกษา	แบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก	50	1.00	0.24-0.76	0.29-0.86	0.91
2. แบบวัดเจตคติต่อวิชาพลศึกษา	มาตราส่วน ประมาณค่า 3 ระดับ	10	1.00	-	0.20-0.66	0.76
3. แบบทดสอบทักษะทางพลศึกษา	แบบทดสอบ การปฏิบัติ					
3.1 ทักษะการเคลื่อนไหวร่างกาย		3	1.00	-	0.45-0.69	0.75
3.2 ทักษะการเล่น เกมเบ็ดเตล็ด		4	1.00	-	0.70-0.85	0.88
3.3 ทักษะ การละเล่นพื้นเมือง		3	1.00	-	0.52-0.64	0.75
4. แบบทดสอบสมรรถภาพทางกาย	แบบทดสอบ การปฏิบัติ	5	1.00		0.30-0.62	0.75
5. แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์	มาตราส่วน ประมาณค่า 4 ระดับ	15	1.00	-	0.36-0.69	0.85

จากตาราง 1 พบว่า เครื่องมือประเมินผลทางพลศึกษา 5 ด้าน ในรูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ประกอบด้วย แบบทดสอบความรู้ทาง พลศึกษา แบบวัดเจตคติต่อวิชาพลศึกษา แบบทดสอบทักษะทางพลศึกษา แบบทดสอบสมรรถภาพทางกาย และแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีคุณภาพเหมาะสมผ่านเกณฑ์ที่กำหนด สามารถนำไปใช้ได้

2.5 การดำเนินการประเมินผลการเรียนรู้พลศึกษา 5 ด้าน โดยครูผู้สอนวิชาพลศึกษา จะต้องมีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้ประเมินผลตามสภาพจริงให้กับนักเรียนได้ทราบ พร้อมทั้งอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับกระบวนการ เครื่องมือ วิธีการทดสอบ และการให้คะแนน เพื่อให้ นักเรียนได้ทราบ และมีความเข้าใจ ตลอดจนทักษะในการให้คะแนนที่ตรงกัน แล้วประเมินผลตามตาราง 2

ตาราง 2 การดำเนินการประเมินผลการเรียนรู้ ตามจุดมุ่งหมายของการประเมินผลทางพลศึกษา 5 ด้าน

จุดมุ่งหมายของการประเมินผล พลศึกษา 5 ด้าน	วิธีการ/เครื่องมือ ประเมินผล	ผู้ประเมิน	ระยะเวลา ประเมินผล
1. ด้านความรู้	แบบทดสอบความรู้ ทางพลศึกษา	- ครู	ปลายภาค
2. ด้านเจตคติ	แบบวัดเจตคติต่อ วิชาพลศึกษา	- ครู - นักเรียน	ระหว่างภาค
3. ด้านทักษะ	แบบทดสอบทักษะ ทางพลศึกษา	- ครู - นักเรียน	ระหว่างภาค
4. ด้านสมรรถภาพทางกาย	แบบทดสอบสมรรถภาพ ทางกาย	- ครู - นักเรียน - เพื่อน	ระหว่างภาค
5. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบวัดคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	- ครู - นักเรียน - เพื่อน - ผู้ปกครอง	ระหว่างภาค

จากตาราง 2 พบว่า การประเมินผลการเรียนรู้พลศึกษา จะต้องมีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินที่ครอบคลุมในทุกมิติ และกำหนดช่วงระยะเวลาในการประเมินผลในแต่ละด้าน และผลที่ได้จากตาราง 2 สามารถนำมาแจกแจงลักษณะและสัดส่วนของการให้คะแนนสำหรับการประเมินผลตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ได้ดังตาราง 3

ตาราง 3 ลักษณะการให้คะแนนสำหรับการประเมินผลตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก

จุดมุ่งหมาย ของการ ประเมินผล	สัดส่วน คะแนน	ภาคเรียนที่ 1 (100 คะแนน)				ภาคเรียนที่ 2 (100 คะแนน)				วิธีการ ประเมิน
		ผู้ประเมิน (สัดส่วนคะแนน)				ผู้ประเมิน (สัดส่วนคะแนน)				
		ครู	นักเรียน	เพื่อน	ผู้ปกครอง	ครู	นักเรียน	เพื่อน	ผู้ปกครอง	
ด้านความรู้	30	30	-	-	-	30	-	-	-	แบบทดสอบ ความรู้ ทางพลศึกษา
ด้านเจตคติ	10	5	5	-	-	5	5	-	-	แบบวัดเจต

										คติต่อวิชาพลศึกษา
ด้านทักษะ	30	15	7.5	7.5	-	15	7.50	7.50	-	แบบทดสอบทักษะทางพลศึกษา
ด้านสมรรถภาพทางกาย	20	10	5	5	-	10	5	5	-	แบบทดสอบสมรรถภาพทางกาย
จุดมุ่งหมายของการประเมินผล	สัดส่วนคะแนน	ภาคเรียนที่ 1 (100 คะแนน)				ภาคเรียนที่ 2 (100 คะแนน)				วิธีการประเมิน
		ผู้ประเมิน (สัดส่วนคะแนน)				ผู้ประเมิน (สัดส่วนคะแนน)				
		ครู	นักเรียน	เพื่อน	ผู้ปกครอง	ครู	นักเรียน	เพื่อน	ผู้ปกครอง	
ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	10	2.50	2.5	2.5	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์
รวม	100	62.5	20	15	2.50	62.5	20	15	2.50	

จากตาราง 3 พบว่า ลักษณะการให้คะแนนสำหรับการประเมินผลพลศึกษา จะต้องประเมินตามจุดมุ่งหมายของการประเมินผลพลศึกษา 5 ด้าน ในแต่ละภาคเรียน เพื่อทำการตัดสินผลการเรียน สัดส่วนการให้คะแนนของผู้ที่มีบทบาทในการประเมินการเรียนรู้พลศึกษา แตกต่างกัน เช่น ในด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีสัดส่วน 10 คะแนน โดยมีครู นักเรียน เพื่อนนักเรียน และผู้ปกครอง เป็นผู้ประเมินส่วนละ 2.50 คะแนน เครื่องมือประเมิน คือ แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2.6 การตัดสินผลการประเมินการเรียนรู้พลศึกษา 5 ด้าน มีวิธีการ คือ นำคะแนนจากการประเมินผลทางพลศึกษาที่ได้ในแต่ละภาคเรียนรวมกันแล้วหารด้วย 2 คิดเป็นคะแนนรายปี เท่ากับ 100 คะแนน และเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการตัดสินผลการเรียน ตามแนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 17) กำหนดการตัดสินผลการประเมินเพื่อให้ระดับผลการเรียนรายวิชาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้ใช้ตัวเลขแสดงระดับผลการเรียนเป็น 8 ระดับ ดังตาราง 4

ตาราง 4 ระดับผลการเรียน 8 ระดับ และความหมายของผลการเรียนแต่ละระดับ

ช่วงคะแนน	ระดับผลการเรียน	ความหมายของผลการเรียน
0 - 49	0	ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ
50 - 54	1	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
55 - 59	1.50	พอใช้
60 - 64	2	ปานกลาง
65 - 69	2.50	ค่อนข้างดี
70 - 74	3	ดี
75 - 79	3.50	ดีมาก
80 - 100	4	ดีเยี่ยม

จากตาราง 4 พบว่า การให้ระดับผลการเรียน 8 ระดับ กำหนดช่วงคะแนน อยู่ที่ 5 คะแนน โดยการผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ กำหนดช่วงคะแนน 50-54 คะแนน และผลการตัดสินจะเพิ่มขึ้นตามขีดความสามารถได้ โดยช่วงระดับคะแนนสูงสุด 80-100 อยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม

3. ผลผลิต ในส่วนของผลผลิต พบว่า ในแต่ละระยะจะต้องให้เกิดผลผลิตของรูปแบบ ดังนี้

3.1 เครื่องมือประเมินผลตามสภาพจริงตามมาตรฐานและตัวชี้วัดพลศึกษาทั้ง 5 ด้านซึ่งได้มาจากการวิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับพลศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

3.2 ผลการเรียนรู้ของนักเรียนตามจุดมุ่งหมาย 5 ด้าน ซึ่งผ่านการประเมินผลการเรียนรู้พลศึกษาจากผู้มีหน้าที่ในการประเมิน

3.3 ผลการตัดสินผลการเรียนรู้พลศึกษา 5 ด้าน ตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยครูผู้สอนต้องตรวจสอบความรู้ความสามารถที่แสดงพัฒนาการของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

2. ผลการตรวจสอบรูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พบว่า ด้านความเหมาะสมขององค์ประกอบรูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริง และคู่มือการใช้รูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 แสดงว่ามีคุณภาพเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้ พบว่าได้ผลดังตาราง 5

ตาราง 5 ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริง ในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก

ประเด็นการพิจารณา	IOC	สรุปผล
รูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริง		
1. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการประเมินผล		
1.1 ผู้ออกแบบการประเมินผล		
- ครู	1.00	มีคุณภาพ
1.2 ผู้ประเมินผลการเรียนรู้ทางพลศึกษา		
- ครู	1.00	มีคุณภาพ
- นักเรียน	1.00	มีคุณภาพ
- เพื่อนนักเรียน	1.00	มีคุณภาพ
- ผู้ปกครอง	1.00	มีคุณภาพ
1.3 ผู้ตัดสินผลการประเมิน		
- ครู	1.00	มีคุณภาพ
2. กระบวนการประเมินผล		
2.1 วิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดพลศึกษา	1.00	มีคุณภาพ
2.2 กำหนดจุดมุ่งหมายของการประเมินพลศึกษา 5 ด้าน และสัดส่วนคะแนน	1.00	มีคุณภาพ
2.3 สร้างเครื่องมือและเกณฑ์ที่ใช้ประเมิน 5 ด้าน		
2.4 ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	1.00	มีคุณภาพ
2.5 ดำเนินการประเมินผลการเรียนรู้พลศึกษา 5 ด้าน	1.00	มีคุณภาพ
2.6 การตัดสินผลการประเมินการเรียนรู้ (เปรียบเทียบกับเกณฑ์)	1.00	มีคุณภาพ
	1.00	มีคุณภาพ
3. ผลผลิต		
3.1 เครื่องมือประเมินผลตามสภาพจริง ตามมาตรฐานและตัวชี้วัดพลศึกษา 5 ด้าน	1.00	มีคุณภาพ
3.2 ผลการเรียนรู้ของนักเรียนตามจุดมุ่งหมาย 5 ด้าน	1.00	มีคุณภาพ
3.3 ผลการตัดสินผลการเรียนรู้พลศึกษา 5 ด้าน ตามเกณฑ์มาตรฐาน	1.00	มีคุณภาพ

จากตาราง 5 พบว่า ผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้พลศึกษาเท่ากับ 1.00 แสดงว่ามีคุณภาพเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้

สรุปผลการวิจัย

จากผลการสร้างรูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า รูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริง ที่เหมาะสมประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ 1) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการประเมินผล 2) กระบวนการประเมินผล และ 3) ผลผลิต โดยรูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา สิ่งที่มีผู้ประเมินต้องประเมินให้ครบ 5 ด้านทางพลศึกษา คือ ด้านความรู้ ด้านเจตคติ ด้านทักษะ ด้านสมรรถภาพทางกาย และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการประเมิน พบว่า จะต้องประกอบด้วย ครู นักเรียน เพื่อนนักเรียน และผู้ปกครอง ซึ่งในแต่ละกลุ่มจะมีบทบาทและหน้าที่ในการประเมินผลการเรียนรู้แต่ละด้านที่แตกต่างกัน ลักษณะและสัดส่วนของการให้คะแนนสำหรับการประเมินผลตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า สัดส่วนการให้คะแนนของผู้ที่มีบทบาทในการประเมินการเรียนรู้พลศึกษา แตกต่างกัน เช่น ด้านความรู้ มีสัดส่วน 30 คะแนน โดยมีครูเป็นผู้ประเมิน เครื่องมือประเมิน คือ แบบทดสอบความรู้ทางพลศึกษา ด้านเจตคติ มีสัดส่วน 10 คะแนน โดยมีครู และนักเรียนเป็นผู้ประเมิน ส่วนละ 5 คะแนน เครื่องมือประเมิน คือ แบบวัดเจตคติทางพลศึกษา ด้านทักษะ มีสัดส่วน 30 คะแนน โดยมีครูเป็นผู้ประเมิน 10 คะแนน นักเรียนและเพื่อนนักเรียน เป็นผู้ประเมิน ส่วนละ 7.50 คะแนน เครื่องมือประเมิน คือ แบบทดสอบทักษะทางพลศึกษา ด้านสมรรถภาพทางกาย มีสัดส่วน 20 คะแนน โดยมีครูเป็นผู้ประเมิน 10 คะแนน นักเรียนและเพื่อนนักเรียน เป็นผู้ประเมิน ส่วนละ 5 คะแนน เครื่องมือประเมิน คือ แบบทดสอบสมรรถภาพทางกาย และในด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีสัดส่วน 10 คะแนน โดยมีครู นักเรียน เพื่อนนักเรียน และผู้ปกครอง เป็นผู้ประเมิน ส่วนละ 2.50 คะแนน เครื่องมือประเมิน คือ แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในการตัดสินผลการประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริง พบว่า นำคะแนนจากการประเมินผลทางพลศึกษาที่ได้ในแต่ละภาคเรียนรวมกันแล้วหารด้วย 2 คิดเป็นคะแนนรายปี (100 คะแนน) และเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการตัดสินผลการเรียน ซึ่งการตัดสินเพื่อให้ระดับผลการเรียนของสาระพลศึกษา (จะต้องนำคะแนนไปรวมกับสาระสุขศึกษา) เพื่อทำการตัดสินระดับผลการเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ใช้ตัวเลขแสดงระดับผลการเรียนเป็น 8 ระดับ คือ ช่วงคะแนน 80-100 ได้เกรด 4 ช่วงคะแนน 75-79 ได้เกรด 3.5 ช่วงคะแนน 70-74 ได้เกรด 3 ช่วงคะแนน 65-69 ได้เกรด 2.5 ช่วงคะแนน 60-64 ได้เกรด 2 ช่วงคะแนน 55-59 ได้เกรด 1.5 ช่วงคะแนน 50-54 ได้เกรด 1 และช่วงคะแนน 0-49 ได้เกรด 0 เพื่อให้ได้คุณภาพของผู้เรียน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการสร้างรูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า การประเมินผลตามสภาพจริงของนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก เครื่องมือจึงมุ่งเน้นไปตามสภาพจริง คือ ประเมินตามบริบทที่สำคัญ และยึดมาตรฐานตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กำหนดอย่างเคร่งครัด จึงทำให้ได้รูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก โดยเครื่องมือที่สร้างขึ้นมุ่งเน้นตามจุดมุ่งหมายของการประเมินผลพลศึกษา 5 ด้าน ของวิชาพลศึกษา ซึ่งครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านเจตคติ ด้านทักษะ ด้านสมรรถภาพทางกาย และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในส่วนนี้ สอดคล้องกับ วาสนา คุณาภิสิทธิ์ (2541: 191-196) ได้กล่าวถึงวิธีการและเครื่องมือที่ใช้วัดสัมฤทธิ์ผลทางการ

เรียนของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายทางพลศึกษา ไว้ว่า การสอนพลศึกษาเป็นเรื่องของการสอนทักษะปฏิบัติเพื่อเป็นการนำทางในพัฒนาการด้านอื่นๆ ฉะนั้น จึงต้องมีการทดสอบทักษะในกิจกรรมและกีฬาต่างๆ แต่ละประเภท โดยแยกออกไปทำการทดสอบตามกลุ่มอายุ ความสามารถ หรือระดับชั้นของผู้เรียนจะทำในลักษณะใดก็ได้ พิจารณาตามความเหมาะสม เช่น การทดสอบทักษะทั่วไป เป็นการทดสอบสมรรถภาพทางกายที่เกี่ยวข้องกับกีฬาต่างๆ โดยเฉพาะ หรือเป็นการทดสอบความสามารถทางกลไก โดยจะทำการวัดความสามารถในการเรียน (Motor Educability) และประสิทธิภาพทางกลไก (Motor Efficiency) เป็นต้น ส่วนการจะเลือกใช้แบบทดสอบใด นั้นก็ต้องเลือกให้ตรงตามจุดมุ่งหมายของการทดสอบ แบบทดสอบที่นิยมใช้ เช่น แบบทดสอบความแข็งแรง ของโรเจอร์ส (Rogers Strength Test) แบบทดสอบความสามารถทางกลไกทั่วไป ของแมคคลอย (McCloy's General Motor Ability and Capacity Tests) แบบทดสอบความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ของลาร์สัน (Larson Muscular Strength Test) แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาทั้งชายและหญิง ของรัฐอินเดียนา (Indiana P.F. Test of High School Boys and Girls) และแบบทดสอบสมรรถภาพทางกาย ของรัฐนิวยอร์ก (New York State Physical Fitness Test) เป็นต้น

การทดสอบทักษะกีฬาโดยตรง เป็นการทดสอบทักษะกีฬาในแต่ละชนิดที่ผู้เรียนได้เรียนในหลักสูตร ทั้งวิชาบังคับ และวิชาเลือก เช่น ฟุตบอล บาสเกตบอล แบดมินตัน ฯลฯ การเลือกใช้แบบทดสอบต่างๆ จะคำนึงถึงระดับอายุของนักเรียน เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ และคำอธิบายเกี่ยวกับวิธีการใช้แบบทดสอบนั้นๆ ทักษะที่ทำการทดสอบควรเป็นทักษะพื้นฐานและเป็นทักษะเฉพาะที่จำเป็นของกีฬาเหล่านั้น เป็นลักษณะการวัดทักษะที่ผู้เรียนนำไปใช้ในสภาพการเล่นกีฬาจริงๆ นอกจากนั้น แบบทดสอบควรมีข้อแนะนำถึงวิธีการให้คะแนนมีเกณฑ์มาตรฐานไว้เปรียบเทียบไม่ใช้เวลามาก มีความเชื่อมั่น และมีความแม่นยำตรงสูง แบบทดสอบดังกล่าวได้มีผู้ทำไว้เป็นมาตรฐานแล้วในกีฬาบางประเภทโดยเฉพาะในสหรัฐอเมริกา เช่น ยิงธนู แบดมินตัน เบสบอล บาสเกตบอล ฮอกกี้ ฟุตบอล ซอฟบอล วอลเลย์บอล เทนนิส กรีฑาและลาน วอลเลย์บอล และยิมนาสติก เป็นต้น

สำหรับในประเทศไทยก็ได้มีการนำเอาแบบทดสอบมาตรฐานในกีฬาบางอย่างของต่างประเทศมาใช้ และกีฬาบางอย่างก็สร้างขึ้นมาใช้เอง หรือบางทีก็ดัดแปลงให้เหมาะสมก่อนนำมาใช้สำหรับการทดสอบทักษะ ด้วยแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง ถ้าไม่ใช่แบบทดสอบมาตรฐานที่มีผู้ทำเอาไว้ หรือว่ากีฬาบางชนิดยังไม่มีผู้ใดทำขึ้นมา หรือไม่เหมาะสมครูผู้สอนก็อาจสร้างแบบทดสอบทักษะขึ้นมาเองได้ ทั้งนี้ เพื่อให้เหมาะสม แม่นยำ บวกพร้อมน้อยที่สุดและสอดคล้องกับสภาพการณ์ในการสอนจริง แบบทดสอบชนิดนี้อาจต้องใช้เวลา และมีกระบวนการมากกว่าแบบทดสอบที่มีผู้ทำไว้แล้ว ข้อแนะนำสำหรับการสร้างแบบทดสอบขึ้นมาใช้เองมีดังนี้ 1) ต้องทำการวิเคราะห์ และเลือกทักษะที่จะนำมาวัดให้เหมาะสม 2) มีคำอธิบายวิธีการใช้แบบทดสอบทักษะอย่างชัดเจน 3) ควรแบ่งกลุ่มผู้เรียนที่จะทำการวัดให้เหมาะสม 4) มีการตรวจสอบความแม่นยำ หรือความแม่นยำตรงของการให้คะแนน และดูความสัมพันธ์ของคะแนนแต่ละกลุ่ม 5) ผลการวัดหรือทดสอบควรมีการตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง 6) แปลงคะแนนดิบไปเป็นระบบคะแนนตามหลักสถิติเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

ในการทดสอบทักษะด้วยเทคนิคการวัดผลแบบอื่นๆ ของผู้เรียนนอกจากจะกระทำได้ด้วยวิธีการให้ผู้เรียนปฏิบัติแล้ว ทักษะบางอย่างที่ยากต่อการวัดให้ตรงตามจุดหมายก็อาจใช้วิธีการอื่นๆ ได้ เช่น การให้คะแนนโดยใช้ตารางประมาณค่า (Rating Scales) การทำแผนภูมิแสดงถึงความก้าวหน้าในทักษะของนักเรียน เป็นต้น

การให้คะแนนโดยใช้ตารางประมาณค่าทำให้การวัดผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เช่น การวัดความถูกต้องของท่าทางในการตีลูกขนไก่ การวัดความถูกต้องของท่าทางการยิงประตูบาสเกตบอลแบบต่างๆ การว่ายน้ำท่าต่างๆ เป็นต้น นอกจากนั้นยังจำเป็นต้องการใช้วัดการเคลื่อนไหวต่างๆ ที่แสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์ด้วย เช่น การใช้สติปัญญาในการแก้ปัญหา การเล่นเป็นทีม และความยากง่ายของการเคลื่อนไหวประกอบไปด้วย ส่วนมากการวัดผลแบบนี้จะใช้วัดผู้เรียนเป็นรายบุคคล การทำแผนภูมิแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าของผู้เรียนในลักษณะการเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ ทำให้การวัดผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น แต่ไม่ใช่เป็นการให้คะแนน การวัดพัฒนาการทางความรู้และเจตคติ เป็นกระบวนการทดสอบที่ต่างจากการวัดสมรรถภาพทางกายและการวัดทักษะ เพราะมีเรื่องของสติปัญญา (intellectual) และความรู้สึกละเข้ามาเกี่ยวข้องมากกว่าการเคลื่อนไหว หรือทักษะกลไกการวัดความรู้ก็หาบางชนิดแบบทดสอบมาตรฐานสำหรับวัดความรู้โดยเฉพาะอยู่แล้ว แต่ที่ดีที่สุดควรสร้างขึ้นเอง เพื่อความเหมาะสมและแม่นยำ โดยอาจใช้วิธีการสอบปากเปล่า การเขียนเรียงความ การเขียนแผนภูมิต่างๆ โดยเลือกใช้วิธีที่เหมาะสมกับอุปกรณ์และอายุของผู้เรียน หลักการสร้างแบบทดสอบความรู้ในกีฬาต่างๆ มีดังนี้ 1) ข้อสอบควรครอบคลุมเนื้อหาวิชาทั้งหมด และจุดสำคัญๆ ของกีฬานั้นๆ 2) มีความยาวเหมาะสมกับเวลา 3) การใช้ถ้อยคำในข้อสอบควรให้เหมาะสมกับระดับอายุของนักเรียน 4) มีคำแนะนำการใช้ข้อสอบที่ง่ายและชัดเจน และยังมีเทคนิคอีกหลายแบบที่นำมาใช้ในการวัดความรู้ของผู้เรียนได้ เช่น การเช็กถูก-ผิด การจับคู่ การเติมคำ การเลือกคำตอบ การเขียนแผนภูมิ การเขียนตอบสั้นๆ เป็นต้น

ส่วนของการวัดเจตคติ ต้องใช้เทคนิคแตกต่างจากการวัดความรู้ เทคนิคการวัดเจตคติความรู้สึกรู้สึกความซาบซึ้งต่างๆ ควรใช้วิธีการดังนี้ เช่น การตอบคำถามสั้นๆ การให้แสดงถึงอุดมคติ การสำรวจโดยครู เป็นต้น การวัดทัศนคติเป็นการใช้เทคนิคเพื่อการค้นหาว่าผู้เรียนมีความชอบอะไรมากกว่าอะไร ในเนื้อหาวิชาต่างๆ ของหลักสูตร หรือค้นหาว่าผู้เรียนมีทัศนคติต่อการจัดชั้นเรียนอย่างไร ผลที่ได้จากการวัดเจตคติจะไม่สรุปตามความคิดเห็นของผู้เรียนเพียงคนเดียว หรือ ผู้เรียนจำนวนน้อยแต่จะสรุปจากความคิดเห็นของผู้เรียนทั้งหมด หรือโดยส่วนรวมของชั้น แบบทดสอบเจตคติจึงควรสร้างขึ้นเองโดยครูผู้สอน การบริหารการวัดเจตคติควรมีคำชี้แจงในการทำข้อสอบที่ชัดเจน และง่ายต่อการทำความเข้าใจ และสั้นๆ ไม่ใช่เวลาามากเช่นกัน

การวัดพัฒนาการทางสังคมหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการทางสังคมเป็นจุดมุ่งหมายของการสอนวิชาพลศึกษา ข้อหนึ่งที่สำคัญและจำเป็นต้องมีการวัดผลและประเมินผลผู้เรียน แต่มักจะถูกละเลยจากครูผู้สอน การวัดพัฒนาการทางสังคมจะมีขอบข่ายเกี่ยวกับการปรับตัว เจตคติ และความสนใจที่มีต่อสังคมของผู้เรียน รวมทั้งประสิทธิภาพในการเข้าไปอยู่ในสังคมและสถานภาพในสังคมด้วย ดังรายละเอียดต่อไปนี้ คือ 1) การวัดการปรับตัวเข้ากับสังคม อาจทำได้โดยใช้แบบทดสอบที่เป็นมาตรฐาน เช่น แบบทดสอบการปรับตัว ของเบล (Bell Adjustment Inventory) ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาในการปรับตัวเข้ากับสังคม ผู้ที่ควรใช้แบบทดสอบนี้ คือ ฝ่ายแนะแนว (นักจิตวิทยา และครูแนะแนว) ของโรงเรียน โดยมีครูพลศึกษาให้ความร่วมมือด้วยการทดสอบจะมีรายละเอียดเกี่ยวกับปัญหาในการใช้ชีวิตอยู่ในสังคม ความวิตกกังวลเกี่ยวกับบ้านและครอบครัว สุขภาพ การคบเพื่อนฯ และอื่นๆ แบบทดสอบการปรับตัวนี้สามารถนำไปใช้ในวิชาอื่นๆ ได้ด้วย 2) การวัดเจตคติและความสนใจต่อสังคม เป็นการให้ความร่วมมือกันระหว่างฝ่ายแนะแนวกับครูพลศึกษา เทคนิคการวัดทำได้หลายวิธี เช่น การวัด และประเมินผลด้วยครูผู้สอน โดยใช้วิธีการสังเกต และการบันทึก การเขียน

ตอบเป็นรายบุคคล และการใช้ตารางประมาณค่า 3) การวัดประสิทธิภาพในการเข้าไปอยู่ในสังคม ใช้ตารางประเมินค่า ที่จัดทำขึ้นโดยหัวหน้าหมวดพลศึกษาในโรงเรียน หรือครู พลศึกษา เป็นแบบทดสอบวัดความถี่ของพฤติกรรมผู้เรียนด้วยวิธีการสังเกต ประกอบการใช้ตารางประมาณค่าหรืออื่นๆ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. รูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นครั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการประเมินผลผู้เรียนสามารถนำไปปรับเปลี่ยนได้ โดยครูผู้สอนต้องศึกษาตัวชี้วัดแต่ละระดับชั้น ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้ละเอียด แล้วนำไปสร้างรูปแบบการประเมินผลในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา เพื่อให้ได้ผลสรุปของการประเมินผลที่มาจากสภาพความเป็นจริงของผู้เรียนมากที่สุด

2. เนื้อหาสาระในแบบประเมินแต่ละองค์ประกอบ ควรมีการปรับปรุงทุกภาคการศึกษา เพื่อให้เกิดความทันสมัย และครอบคลุมเนื้อหาที่มีการเปลี่ยนแปลง พร้อมทั้งให้เหมาะสมกับผู้เรียนในเวลานั้นๆ ซึ่งจะสอดคล้องกับการประเมินตามสภาพจริง

3. ครูควรมีการสรุปผลรายปี หรือ ทำเป็นเอกสารเพื่อยืนยันการใช้ทุกครั้ง เพื่อแสดงให้เห็นกระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ผู้เรียนที่มีขั้นตอน ถูกต้อง ชัดเจน ซึ่งจะส่งผลต่อครูในเรื่องการประเมินผลนักเรียนแต่ละกลุ่ม

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. รูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กสามารถนำไปใช้กับนักเรียนระดับอื่นๆ ได้ เช่น โรงเรียนขนาดขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ หรือระดับมัธยมศึกษา โดยครูผู้สอนพลศึกษาสามารถนำองค์ประกอบของรูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปประยุกต์ให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดที่ปรากฏในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยควรคำนึงถึงบริบทของสถานศึกษาตนเองด้วยพร้อมวิเคราะห์ แก้ไขในส่วนที่เหมาะสม

2. หากต้องการพัฒนารูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้พลศึกษาอย่างต่อเนื่อง ควรทำวิจัยเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการประเมินผลตามสภาพจริงทางพลศึกษา โดยพัฒนาในลักษณะของการวิจัยเชิงปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูผู้สอน เพื่อให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำความรู้จากการฝึกอบรมไปใช้เป็นแนวทางในการประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะครูที่ไม่ได้จบทางพลศึกษาโดยตรง แต่ต้องรับผิดชอบสอนในรายวิชา พลศึกษา

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

- จิรนนท์ นุ่นชูคั่น. (2559). “การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูผู้สอนด้านการจัดการเรียนรู้
โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร.” วารสาร Veridian E-Journal ปีที่ 9, ฉบับที่ 1
(เดือนมกราคม – เมษายน 2559) : 93-94.
- วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. (2552). **การพัฒนาหลักสูตร แนวคิด ทฤษฎี และกระบวนการ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุข
ศึกษาและพลศึกษา**. กรุงเทพฯ: องค์การค้ำของ สกสศ.
- ศิริพร ออจปึกษา. (2558). “การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนานตนเองของครูสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรี.” วารสาร Veridian E-Journal
ปีที่ 8, ฉบับที่ 2 (เดือนพฤษภาคม – สิงหาคม 2558) : 1260-1262.
- สุวิทย์ ยอดสละ. (2554, กันยายน – ธันวาคม). **การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กแนวใหม่ : ทางรอดหรือ
ทางเลือก**. วารสารการบริหารและพัฒนา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 3(3): 9-22.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). **แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542
ฉบับแก้ไขครั้งที่ 2 พุทธศักราช 2545**. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. (2556). **ผลการดำเนินงานและสภาพปัญหาของ
โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1**.
สืบค้นเมื่อ 4 กันยายน 2556, จาก <http://www.esanpt1.go.th/web2009/index2.php>

ภาษาต่างประเทศ

- Hauser, D.L. (1980). Comparison of different models for organizational analysis. In
**Organizational assessment perspective on the measurement of organizational
behavior and the quality of work life**. New York: John Wiley & Son.
- Nadler, D.A. (1980). Role of models in organizational assessment. In Lawler, E.E., and Deashore,
S.E. (eds.), **Organizational assessment perspective on the measurement of
organizational behavior and the quality of work life** New York: John Wiley & Son.
- Robbins, S.P. (1986). **Organizational behavior: Concept, controversies and application**.
3rd ed. New Jersey: Practice Hall.
- _____. (1993). **Organizational behavior: Concept, controversies and application**.
6th ed. New Jersey: Practice Hall.
- _____. (1997). **Essentials of organizational behavior**. 5th ed. New Jersey: Prentice Hall.